

Obsah

Úvod	11
I. SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ A ADOLESCENTŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI <i>(Iva Volfová, Miloš Velemínský sr.)</i>	
1. Děti se specifickými potřebami	13
1.1 Nejčastěji uváděné rizikové skupiny dětí	13
1.2 Rizika sexuálního zneužívání u dětí se specifickými potřebami	14
1.3 Sexualita a sexuální vývoj dětí se specifickými potřebami	15
2. Sexuální zneužívání obecně	17
2.1 Bezdotykové formy sexuálního zneužívání	18
2.2 Dotykové formy sexuálního zneužívání	18
2.3 Zvláštní formy sexuálního zneužívání dětí	18
2.4 Komerční sexuální zneužívání dětí (KSZD, angl. CSEC)	19
3. Syndrom přizpůsobení se dítěte pohlavnímu zneužívání	19
4. Sexuální zneužívání dětí se specifickými potřebami	20
4.1 Podmínky pro sexuální zneužívání dítěte se zdravotním postižením	20
4.2 Nejčastější formy sexuálního zneužívání dětí se zdravotním postižením	21
4.3 Pachatelé sexuálního zneužívání dětí se zdravotním postižením	22
5. Projevy sexuálně zneužívaného dítěte se specifickými potřebami	22
5.1 Příznaky sexuálního zneužívání u dítěte se specifickými potřebami	23
6. Jak postupovat při podezření na sexuální zneužívání dítěte	24
6.1 Zásady přístupu z pohledu rodiče (pečující osoby)	24
6.2 Zásady přístupu z pohledu odborníka pomáhající profese	25

7. Následky sexuálního zneužívání u dětí se specifickými potřebami	26
7.1 Krátkodobé následky	26
7.2 Dlouhodobé následky	26
8. Terapie a rehabilitace dítěte se specifickými potřebami	27
9. Prevence sexuálního zneužívání dětí se specifickými potřebami	28
9.1 Primární prevence	28
9.2 Sekundární prevence	29
9.3 Terciární prevence	29
9.4 Kvartární prevence	29
10. Sexuální výchova dětí se zdravotním postižením	30
10.1 Přístup k sexuální výchově dětí se specifickými potřebami v zahraničí	30
10.2 Současný stav sexuální výchovy a osvěty osob se specifickými potřebami u nás	31
10.3 Dotazníková šetření týkající se přístupu k sexualitě osob se zdravotním postižením	32
10.4 Funkce sexuální výchovy u dětí se specifickými potřebami	32
10.5 Zásady sexuální výchovy	33
10.6 Sexuální výchova v rodině	33
11. Dokumenty, ze kterých je možno vycházet při řešení sexuality osob se specifickými potřebami	34
12. Konkrétní návrhy prevence sexuálního zneužívání dětí se specifickými potřebami	35
12.1 Opatření na úrovni rodičů – pečovatelů	35
12.2 Opatření na úrovni odborníků a kolektivních zařízení	35
12.3 Opatření na úrovni společnosti	36
13. Závěr	37
14. Vybrané kontakty	37
15. Seznam použité literatury	39

II. SEXUÁLNÍ VÝCHOVA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

(Zdeňka Kozáková)

1. Úvod	42
1.1 Doporučení pro omezení výskytu sexuálního zneužívání osob se zdravotním postižením	43
2. Sexuální výchova jakožto účinná metoda snižující riziko sexuálního zneužívání osob se zdravotním postižením	44
2.1 Vymezení, pojetí a cíle sexuální výchovy	48
2.2 Schéma sexuální výchovy	50
2.3 Principy sexuální výchovy	52
2.4 Metody a formy sexuální výchovy	53
3. Sexuální výchova ve škole	58
3.1 Období předškolního vzdělávání	59
3.2 Období základního vzdělávání	59
3.3 Období středního vzdělávání	63
4. Sexuální výchova v rodině	63
5. Sexuální výchova v zařízeních sociální péče	66
5.1 Krátký exkurz do nedávné historie	67
5.1.1 Sexuální výchova v nekoedukovaných typech zařízení	67
5.2 Stručné shrnutí současného stavu	69
5.2.1 Možné kroky postupu při zavádění sexuální výchovy do zařízení sociální péče	69
5.2.1.1 Obecné podmínky pro realizaci sexuální výchovy	69
5.2.1.2 Konkrétní podmínky pro realizaci sexuální výchovy	70
5.2.1.3 Speciální příprava cílových skupin sexuální výchovy	71
5.2.1.4 Konkrétní podmínky pro realizaci sexuální výchovy v daném zařízení	72
5.2.1.5 Sexuální osvěta a výchova osob se zdravotním postižením	73
6. Závěr	74
7. Literatura	75